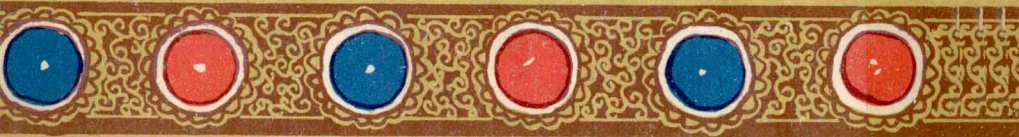

המלחמה בין הממלכה והעם

המלחמה בין הממלכה והעם

བྱང་ཕྱོད་མེན་པོ་ག་མི་ཏོ་རྒྱལ་ཡང་དག་བར་
བརྒྱལ་བའི་ཏའི་མོའི་རིག་བྱེད་མཁའ་དག་
རིས་སྤྱ་བརྒྱན་བ་ཞིས་བྱ་བ་རྒྱས་བ་
བཞུགས་སོ།།

མདུན་ཤོག་གི་རི་མོ་འབྲི་མཁན། བུ་མས་བཟང་།
དཔེ་སློག་འགན་འཛིན་པ། ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན།

རྟེན་ཆེ་མི་ཤིག་བྱེད།

ཤི་ལི་རྟ་ཏམ་པཅུ་མས།

རིན་ཆེན་བཟང་པོས་བསྟར།

ཐོད་ཚུངས་མི་དམངས་དཔེ་སློན་ཁང་ནས་བསྟར།

ཐོད་ཚུངས་ཤིན་ཏུ་དཔེ་དེབ་ཁང་ནས་བཟུམ།

ཐོད་ཚུངས་ཤིན་ཏུ་པར་འདེབས་པམོ་གྲུ་ནས་པར་བཏབ།

850 × 1168 1/32 དེབ་གངས་1—3, 000 པར་པར་བཏབ།

1987 ལོའི་ཟླ་ 6 ཐོད་ཚུངས་སྤུ་པར་ཐེངས་ 1 བཏབ།

ISBN 7—223—00030—9 /S·1

ཡང་གངས་M16170 • 27 རིན་གོང་སྟར་ 1.45

封面设计：强 桑
责任编辑：洛桑丹增

相 马 与 医 马 明 鉴

夏里霍查 著

仁钦桑布 译

*

西藏人民出版社出版

西藏新华书店发行

西藏新华印刷厂印刷

开本：850×1168 1/32 印张：9

1987年6月西藏 第1版 第1次印刷

印数：1—3,000

ISBN7—223—00030—9/S·1

书号：M16170·27 定价：1.45 元

དཔེ་ཐུན་གསལ་བཤད།

《དང་སྒྲོ་ཆེན་པོ་གཤིན་ཏུ་ཡང་དག་པར་བསྐྱས་པའི་རྟའི་ཆའི་རིག་
བྱེད་མཐའ་དག་རྗེས་སུ་བསྐྱར་པ་བྱས་པ་》བྱ་བ་འདི་ནི་མྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་
པའི་མགོར་མངའ་རིས་སུ་ལོ་རྒྱུ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་ལེགས་སྐྱར་སྐྱད་ལས་……
བསྐྱར་བ་དང་། རྗེས་སུ་བྱ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྱུ་བ་པས་བསྐྱར་འགྱུར་ཁོངས་
སུ་བསྐྱས།

འདིའི་བརྗོད་བྱ་ནི་ལུས་ཀྱི་ཐུག་རྩ་གསེབ་དང་། གསེབ་པའི་ཆ་དབྱེད་
ཀྱི་མཆན་ཉིད། རྟེན་འཛིན་དགས་བ་དང་། དུག་གསེབ་བ་དང་། གསེབ་བྱེད་
སྐྱེད་ཀྱི་སྦྱར་བ་རྗེས་སུ་བྱ་བ། གསེབ་བ་བཅུད་ལེན་གྱི་ཆ་ག ར་ཅ་པར་བྱེད་བ་
སྟེ་ཡན་ལག་བཅུད་དུ་སྦྱར་བསྐྱས་ཡོད་པ་དང་། བྱེད་བྱ་དུ་མདོའི་གནས་
དང་། རྟེན་པ་ཆེན་པོའི་གནས་དང་། ལུས་ཀྱི་ནད་གསེབ་པའི་གནས་དང་།
རྟེན་གསེབ་པའི་གནས། བྱ་བ་བསྐྱར་བའི་གནས། རྗེས་སུ་བསྐྱར་བའི་གནས།
གསལ་བ་མཆོག་གྱུར་གྱི་གནས་ཉི་གནས་ཆེན་པོ་བཅུད་དུ་དབྱེ་ཡོད།

དེའི་གནས་དང་པོར་ཆའི་རིག་བྱེད་བྱུང་ཚུལ་དང་། སྦྱོར་མ་སྦྱོར་བ།
ཆོ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྐྱེས་ལེའུ་བཞི་བཅུ་དང་། གནས་གཉིས་པར་ཡིད་མི་བདེ་
བ་དང་། རྒྱུད་གི་སྦྱོར་རྒྱུ་དང་། རིམས་ནད་དང་། དུག་མདས་ཕྱག་པ་
གསེབ་སྐྱེས་རབ་བྱེད་ར་དུག་ཡོད། གནས་གསུམ་པར་མངའ་ཆགས་པའི་
ཚུལ་དང་། ཟས་སྐྱེས་གྱི་ཆ་ག་དང་། ཐུག་རྩ་འདོན་པ་དང་། སྦྱོར་བས་ཀྱི་སྦྱོར་
གསེབ་སྐྱེས་རབ་བྱེད་སྦྱོར་དང་། གནས་བཞི་པར་ནི་ར་ཀའི་ནད་དང་།

ལྷ་ཡོན་དང་། གཞུགས་འཁྲུམས་དང་། སྤུངས་པ་ཆ་བ་དང་། ལིང་ཐོག་གས་
 བ་སྐྱུགས་རབ་བྱེད་བྱ་གཞུགས་དང་། གནས་ལྷ་པར་འཁྲུབ་དང་། ཆག་གྲག་
 གས་བ་སྐྱུགས་རབ་བྱེད་སྐྱུག་དང་། གནས་བྱུག་པར་རྟ་ཁང་བརྟག་པ་དང་།
 མཆེ་བ་ཆག་པའི་རྟ་པ་བརྟག་པ་སྐྱུགས་རབ་བྱེད་བརྟ་གཅིག་དང་། གནས་
 བརྟག་པར་བརྟང་བ་དང་། ལན་ཆའི་ཆ་ག་དང་། སྤུངས་དང་ལན་ཆ་ཆང་
 སྐྱུགས་བརྟང་བ་སྐྱུག་པ་ལས་ཕྱང་བའི་ཉིས་བ་གས་བ་སྐྱུགས་རབ་བྱེད་ཉི་ལྔ་...
 དང་། གནས་བརྟང་པར་ཆེ་བརྟག་པ་དང་། ལཱི་རྟ་པ་བརྟག་པ་དང་། སྐྱ་
 སྐྱུགས་ཀྱི་རྟ་པ་བརྟག་པ་སྐྱུགས་རབ་བྱེད་ཉིས་བྱུག་བཅས་བརྟུམས་པས་ གནས་...
 ཆེན་པོ་བརྟང་ལ་རབ་བྱེད་པ་སྤུངས་བརྟང་དང་བརྟང་ཡོད།

དེ་རྟ་བའི་མང་དུ་བྱུང་བའི་གཞུང་ལྷགས་ཆེན་པོ་ལྟི་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་...
 བཞིན་བྱུག་ལེན་མཛད་ན་རྟའི་རྟ་དང་རིགས་ཡོད་དོ་ཙམ་ལ་ཐོག་བརྟུགས་མཛད་པ་...
 དང་། རྒྱ་ཆའི་མང་ཆོགས་ཀྱི་ཁྲིད་དུ་རྒྱུང་རྟ་པ་སྤུངས་པའི་རྟའི་མཆེན་ཉིད་
 ལ་མི་ཚངས་ཤིང་རྒྱན་དང་དུས་ཀྱི་རྒྱུད་ལས་ལ་སྤང་སྤང་ལེགས་པར་བྱེད་བྱུང་...
 དེས་སྤུགས་ གས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་མ་དང་ལྷན།

ད་ལས་རང་སྤྱངས་ཞིང་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ཕུགས་རིགས་སྤྲན་ཁང་ཁག་དང་།
 མང་ཆོགས་མི་རྒྱུང་བ་ཞིག་གིས་རེ་བརྟུལ་གནང་བ་ལྟར་ང་ཆོས་ཕུགས་གསའི་...
 གཞུང་ལྷགས་ལྟི་དཔེ་སྤྲན་བྱས་པ་ལགས་ན། རྒྱ་ཆའི་ཕུག་ལེན་མཛད་མཁན་ཆོས་
 དཔྱད་ཞིབ་ཀྱིས་རྟུགས་དོར་བརྟང་ལེན་གནང་ཐོག་ཕུ་འབྱུང་ལྷུང་བའི་གནས་...
 རྒྱལ་དངོས་དང་འཆོམས་པའི་ཕུགས་རིགས་སྤྲན་བཅོས་ཉམས་སྤྱོད་ལྟར་བས་སྤྲན་
 སྤུངས་རེ་ཆོགས་སྤུ་ཕུགས་བརྟུམས་སྤུབ་ཅིང་ཐོན་སྤྱོད་གོང་དུ་སྤུལ་བའི་དོན་ལ་...
 སྤྲན་པ་ཡང་བའི་རེ་འདུན་བྱ་བཞིན་ཡོད།

༢༦ ། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཤ་ལི་རྟ་ཏ་ཡ་ལྷོ་ཨ་ཤ་ལྷོ་ཕུར་ལི་རྒྱ་མི་རྟ་ཏ་རྒྱ་
 མ། བོད་སྐད་དུ། རྟ་ཏི་ཆེན་འི་རིག་བྱེད་ཤ་ལི་རྟ་ཏ་མ་བཟུས་པ་ཞེས་བྲ་བ། བཙམ་
 ལྟན་འདས་དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་དག་བཙམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་སྟན་གྱི་མ་ལི་རྒྱ་མི་འདྲ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཆལ་ལོ། རྩལ་འཇུག་གི་ནི་བཅུན་
 མའི་མཆོག ། ལྟ་མོ་དཔལ་མོ་རྟ་ཡི་མངལ། ། ཕྱག་འཆལ་ནས་ནི་རྟ་རྣམས་ཀྱི།
 ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་རྟོགས་བཤད་བྱ། ། གང་ལས་གང་ཕྱིར་གང་དོན་ཡིན། ། དེ་དག་
 ཀྱན་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ། ། ཁ་བ་ཅན་གྱི་བྱང་ཕྱོགས་ན། ། ལྟ་ཡི་དབང་པོའི་
 གནས་འདྲ་བར། ། ཤ་ལི་རྟ་ཏ་འདྲ་སྤང་ཆེ། ། སྦྱོན་སྟོན་བྱས་ནས་འདུག་པའི་ཆེ།
 ལེགས་ཤོས་ཤོས་པ་ཕྱན་ཆོགས་ལྟན། ། བྱ་ཡིས་མ་ལ་དྲིས་གྱུར་པ། ། ལེགས་ལྟན་
 ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། ། རྟ་ཆེན་འི་རིག་བྱེད་མཁས་ལགས་ན། ། རྟ་རྣམས་
 ཀྱི་ནི་གས་བ་འདི། ། ཇི་ལྟར་བྱུང་བར་གྱུར་པ་ལགས། ། འདྲ་སྤང་གཟི་བརྗོད་ཆེན་
 པོ་ཡིས། ། དེ་ལ་མཉན་པར་གྱིས་ཞེས་སྟོས། ། སྟོན་ཆེ་རྟ་རྣམས་རང་དགར་ནི།
 མཁའ་ལ་རྒྱ་ཞིང་གནས་བྱེད་ཅིང་། ། ཟས་དང་སྦྱོད་པ་ཅི་དགའ་བར། ། དེ་
 རྣམས་རང་དགར་སྦྱོད་པ་ཡིན། ། ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ལུས་ཀྱི་ནི། ། གོམས་པས་
 བད་ནི་བྱུང་མ་གྱུར། ། གང་ནས་བརྩམས་ཏིང་ཡི་བྱ། ། བཞེན་པ་ཉིད་དུ་བྱས་
 གྱུར་པ། ། དེ་ནས་བརྩམས་ཏི་གནོད་བྱེད་པའི། ། བད་ཀྱན་གྱིས་ནི་གཟུང་བ་ཡིན། །

དེ་ནས་དེ་ལ་མེམས་གདུང་སྒྲུ་ས། །ང་ཡིས་དཀའ་ཐུབ་ཆེན་པོ་བྱས། །ཆངས་པ་
 ལྷ་ནི་མཉེས་བྱས་ནས། །དེ་ཡི་གས་བ་རྟེན་པ་ཡིན། །བྱག་རྩ་ལུས་ཀྱི་གས་བ་
 དང་། །དེ་བཞིན་ཆ་དབྱུང་ཉིད་དང་ནི། །རྟེ་ལྷ་ཡི་ནི་གས་བ་དང་། །དུག་གི་
 རང་བཞིན་སྒྲུབ་དང་ནི། །བཅུད་ལེན་གདོན་ནད་གས་བ་དང་། །རྩ་ཅ་བྱེད་པ་
 བརྒྱད་པ་ཡིན། །དེ་ལྷ་རྩ་ཡི་ཆེན་རིག་བྱེད། །འདི་ནི་ཡན་ལག་བརྒྱད་དུ་
 བཤད། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་འདི་ཡི་གནས། །རྒྱས་པར་བྱ་ཡིས་མཉན་པར་
 གྱིས། །མདོ་ཡི་གནས་ནི་དང་པོ་སྟེ། །དེ་ཡི་བྱི་མ་གཉིས་པ་ཡིན། །གསུམ་པ་
 འདིར་ནི་ལུས་ཡིན་ལ། །བཞི་པ་ཉིད་ནི་གས་བ་ཡིན། །ལྷ་པ་རྟེ་ལྷ་སྒྲུབ་ཡིན་
 ཉི། །དུག་པ་བྱི་མའི་བྱི་མ་ཡིན། །བྱ་བ་དེ་དང་དེ་བརྟན་པ། །བྱུབ་པའི་
 གནས་ནི་བདུན་པ་ཡིན། །གསང་བའི་གནས་ནི་བརྒྱད་པ་སྟེ། །ཆེ་ཡི་རིག་
 བྱེད་བརྒྱས་པ་ཡིན། །ལེ་ལྷ་རིམ་པ་ངས་པ་ནི། །གནས་གནས་སུ་ནི་ངས་
 བཤད་བྱ། །ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་བྱུང་བ་དང་། །དེ་བཞིན་སྒྲོབ་མ་སྒྲུབ་བ་དང་། །
 ངས་པའི་ཆོག་དང་འབྱུང་རྒྱལ་དང་། །དེ་ནས་མངལ་དུ་ཆགས་གྱུར་དང་། །
 རང་བཞིན་དང་ནི་སྒྲེ་གནས་དང་། །དེ་བཞིན་རིགས་ནི་བཞི་དག་དང་། །
 ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་བརྟག་པ་དང་། །བཤད་པ་དང་ནི་ཆད་གཞལ་དང་། །
 ཡན་ལག་བཅུ་ཡི་ཆ་དབྱེ་དང་། །རྟུག་དང་མི་རྟུག་ཤེས་བྱ་དང་། །ཆད་ཤེས་
 བྱ་དང་ཟས་སྦྱར་བ། །མངོས་དང་མཆན་གྱི་ལེ་ལྷ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁ་དྲོག་
 ཤེས་བྱ་དང་། །ཞུར་མདངས་དང་ནི་ཐིག་ལེ་བརྟག་ །ཤ་རའི་མདོག་ནི་བཟང་
 རན་དང་། །འདྲེན་མ་རྒྱལ་པོའི་གཞོན་པ་དང་། །མིག་བརྟག་པ་དང་ས་
 བརྟག་པ། །གཙུག་དང་ན་ཆོད་ཤེས་བྱ་དང་། །ཆེ་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་
 དང་། །འདི་དང་མྱད་གསང་བརྟག་པ་དང་། །འགྲོས་དང་ལུས་འཕེལ་ཆོག་

དང་། །རྒྱལ་པ་བརྟག་དང་བྲ་མ་ཅན། །ཉེས་པ་ཆེ་དང་སྤྱིང་སྤྱོད་པ་བརྟག་ །
 གཟི་མདང་བརྟག་དང་རིགས་བརྟག་དང་། །སྟོན་ཀ་པ་དང་ཉ་འཛོང་བཅས། །
 དེ་ལྟར་གནས་ནི་དང་པོ་ཡི། །ལེ་ལུ་རིམ་པ་གནས་པ་ཡིན། །དྲི་བ་ཆེན་པོ་
 ཉིད་དང་ནི། །དེ་བཞིན་སྒྲོ་ང་ལས་བྱུང་དང་། །མེན་བུའི་ལེུ་གསུམ་པ་
 རྩེ། ནད་ཤེས་བྱ་བ་ནམ་གསུམ་དང་། །ཡིད་བདེ་ཡིད་མི་བདེ་ཤེས་དང་། །རྒྱང་
 འབྲིལ་འབྲུལ་བ་ཤེས་བྱ་དང་། །རྒྱང་འབྲིལ་གདུགས་པ་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་
 བཞིན་སྟོ་བ་རྒྱས་པ་དང་། །རྩུབ་པར་འབྲིལ་བའི་ལེུ་དང་། །དེ་བཞིན་
 གཅིན་འགགས་གསོ་བ་དང་། །རི་དྲགས་ལྟར་འབྲིལ་མ་འདྲིས་འབྲིལ། །རྒྱང་
 གི་སྒྲིང་གསོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཁག་གི་གཅིན་ནད་དང་། །ཀོ་ར་དུ་
 ཤས་གནོད་བྱུར་དང་། །སྒྱུ་མ་འབྲིལ་བ་དང་ནག་འབྲིལ་བ། །ཁག་འབྲུགས་
 ནད་ནི་གསོ་བ་དང་། །ཁག་འབྲུགས་ནད་གཞི་བཞི་ལས་བྱུར། །ཁག་
 འབྲུགས་རྩེས་ལ་གསོ་བ་དང་། །འཕྲེང་དང་རྒྱང་ནད་གསོ་བ་དང་། །སྒྲི་
 འབྲུ་དབྲུགས་མི་བདེ་གསོ་དང་། །དབྲུགས་མི་བདེ་བ་ལུད་པ་ཅན། །རྒྱང་
 དང་མཁྲིས་པ་བད་ཀན་རིམས། །འདུས་པ་ལས་བྱུར་རིམས་གསོ་དང་། །དུས་
 ནི་གོ་བསྐྱོག་ལས་བྱུང་དང་། །སྤྱད་པ་ལས་བྱུར་རིམས་དང་ནི། །ཡིད་གྱི་
 རིམས་ནི་གསོ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་འབྲུ་བ་མང་པོ་དང་། །སྤྱན་ཁུའི་གོང་
 བུའི་སྒྲུར་བ་དང་། །སྟོག་པ་བརྟག་པའི་ལེུ་དང་། །དེ་བཞིན་ར་མའི་ནད་
 གསོ་དང་། །གཞང་བྱུང་བ་ཡི་གསོ་བ་དང་། །ཁག་དང་མཁྲིས་པ་གསོ་བ་
 དང་། །སོ་ལྟག་བྱུང་བ་གསོ་བ་དང་། །ལུག་པའི་རྒྱང་འདྲའི་ལེ་ལུ་དང་། །
 གདུག་པས་ཟིན་པའི་མཆན་ཉིད་གསོ། །སྤྱད་པའི་མཆན་ཉིད་ཅན་ལེ་ལུ། །
 དུག་གི་ལྷགས་ནི་ཤེས་བྱ་དང་། །དེ་བཞིན་དུག་གིས་ཟིན་གསོ་བ། །དུག་

མདས་མོག་པ་ཞེས་བྱ་བ། །གཉིས་པའི་གནས་སུ་བསྐྱུས་པ་ཡིན། །མངལ་ཆགས་
 ཞེས་པའི་ལུ་དང་། །དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱི་ནམ་དབྱེ་དང་། །ལུས་བསྐྱེད་པ་དང་
 ཅ་ཡི་ཚྭགས། །ལུལ་དང་ཚྭ་སྐགས་བསྐྱར་པ་དང་། །འཕེལ་དང་འབྲི་བ་ཤེས་
 བྱ་དང་། །རྩྭག་གི་ནི་བདག་ཉིད་དང་། །ནང་གི་བདག་ཉིད་ཅན་བྱང་
 དང་། །བྱ་དང་བྱ་མིན་བརྟག་པ་དང་། །འདྲིར་ནི་ཟས་སྒྲིམ་ཆོག་དང་། །
 དེ་བཞིན་ལྡང་པའི་རྩ་ཡི་ཚྭགས། །གས་པའི་ཡན་ལག་དབང་བྱས་དང་། །
 ཡང་དང་སྐྱགས་སྐགས་བསྐྱར་པ་དང་། །དེ་བཞིན་སྦྱངས་པ་གས་བ་དང་། །
 གཞན་ཡང་མ་གཉིས་ལེ་ལྷ་དང་། །ཟུག་རྩ་ཁོང་བཞག་གདོན་པ་དང་། །ཟུག་
 རྩ་དབྱང་པའི་ལུ་དང་། །སྐྱབས་ཀྱི་མ་ནི་གས་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ཆག་
 བྱག་གས་བ་དང་། །རྒྱ་བྱར་གས་བ་ཉིད་དང་ནི། །ཞོད་མའི་མཆན་ཉིད་
 བརྟག་པ་དང་། །རྒྱང་ཉེན་མངལ་གྱི་ཉེས་པ་དང་། །མངལ་དུ་གི་བའི་ནད་
 གས་དང་། །བ་ལའི་ཉིལ་མར་དང་བཅས་པ། །ལེ་ལུའི་རིམ་པ་འཆད་ནམས་
 ཀྱིས། །གནས་ནི་གསུམ་པ་ཡིན་པར་བཤད། །གས་པའི་གནས་ཀྱི་ལུ་
 ནི། །སེམས་ཁོང་རྒྱུ་པར་བྱེད་པ་དང་། །ནི་ར་ཀ་ཡི་ནད་གས་དང་། །
 གན་ནད་བྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད། །ཨ་བ་ཏང་ཀའི་གས་བ་དང་། །ལྷ་རེངས་སྒྲ་
 ནད་འཛག་བྱེད་དང་། །སྒྲ་ནད་གལ་ལ་ཀ་གས་དང་། །མགོ་ནད་རྒྱང་ལས་
 བྱར་པ་དང་། །དེ་བཞིན་མཁྲིས་པ་ལས་བྱར་དང་། །བད་ཀན་ལས་བྱར་
 བྱག་ལས་བྱར། །འདུས་པ་ལས་བྱར་མགོ་ནད་དང་། །སྒྲོ་བྱར་སྒྲིན་བྱ་ལས་
 བྱར་པ། །དེ་བཞིན་ན་བའི་ནད་གས་དང་། །མཆི་མ་འཛག་པ་གས་བ་
 དང་། །རྒྱང་ནད་པ་ལ་ག་ཉིད་དང་། །དེ་བཞིན་ཀོལ་ཉེས་ནད་ཉིད་དང་། །
 གཞན་ཡང་བྱང་ཆ་བ་ཡི་ནད། །ཆེལ་ཆེའི་ནད་ནི་གས་བ་དང་། །གཟུགས་

འབྲུག་མཉམ་གཟུགས་རྒྱུད་དྲུག་གསེང་དང་། རྒྱུ་ལ་ཤུལ་ཅན་ནད་གསེང་དང་། །
 སྐལ་ལ་ཅ་པར་བཤད་པ་དང་། ལམ་ཅན་འབྲུང་པར་བྱུར་གསེང་དང་། །
 རྒྱུ་ལ་སྐྱེད་པར་གསེང་དང་། རྟེན་བཞེད་རྒྱུ་ལ་མཉམ་པ་དང་། །
 སྐལ་ལ་མཉམ་གྱུར་པར་ལྷོད་ནད་དང་། རྟེན་བཞེད་མཁྱིམ་པ་ལས་བྱུར་དང་། །
 བད་ཀན་ལས་བྱུར་ར་མཉེ་ནད། རྟེན་པར་དེ་བཞེད་བྱུང་པར་པ་དང་། རྟེན་
 བ་གཞིང་འབྲེལ་ནད་གསེང་དང་། ལམ་ཅན་ལྷོད་ནད་ལ་གསེང་དང་། རྒྱུར་
 ནད་མི་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་ཅན་ནད་སྐྱེད་བྱུང་བུ་དང་། རྟེན་ལས་ཅན་དང་
 རྟེན་ལས་སྐྱེད། རྒྱུ་ལ་མཉམ་གྱེད་བྱུར་ནད་དང་ནི། རྟེན་བཞེད་རྟེན་ནད་རྒྱུར་
 བྱུར་དང་། ལམ་ཅན་ལས་བྱུར་རྟེན་ནད་དང་། ལམ་ཅན་ལས་བད་ཀན་ཅན་
 རྟེན་ནད། རྟེན་བྱུང་ལས་བྱུར་རྟེན་ནད་དང་། རྒྱུར་གྱི་གཞེས་དང་སྐྱོག་མཉེ་
 ནད། རྟེན་ལ་མཉམ་གྱེད་པར་ནད་དང་ནི། ལམ་ཅན་རྒྱུར་ལྷོད་པ་རྒྱུར་
 རྟེན། རྟེན་བཞེད་ལྷོད་པ་རྟེན་པ་དང་། རྟེན་ལ་མཉམ་གྱེད་རྒྱུར་ལྷོད་པ་རྟེན། །
 རྒྱུར་ལས་རྒྱུར་ནི་རྟེན་པ་དང་། རྒྱུར་ལྷོད་པ་ལས་སྐྱེད་དང་། །
 རྒྱུར་པ་གསེང་དང་མཉེ་ནད་གསེང་། རྟེན་ལྷོད་པ་ལྷོད་ནད་གསེང་དང་། རྟེན་ལས་
 དང་རྟེན་པ་གསེང་དང་། རྟེན་ནད་གསེང་དང་མཉམ་གསེང་པ་ཅུ་མ། ལམ་ཅན་
 འབྲུག་གསེང་དང་རྟེན་གསེང་དང་། རྟེན་བཞེད་ལམ་ཅན་པ་གསེང་དང་། རྒྱུར་ས་
 ནད་གསེང་པ་རྟེན་དང་ནི། ལམ་ཅན་ལས་རྟེན་པ་ཅན་ནད་གསེང་། ལམ་ཅན་ལས་
 རྟེན་གསེང་པ་ཅན་ནད་ཅང་ཅན། ལམ་ཅན་ལས་རྒྱུ་ལྷོད་དང་། རྒྱུ་ལྷོད་
 ལྷོད་ནད་ལྷོད་པ་དང་། ལམ་ཅན་ལས་ལྷོད་པ་ལས་ལྷོད་གསེང་དང་། ལམ་ཅན་ནད་
 ལམ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན། རྒྱུ་བྱུར་ཅན་དང་རྟེན་ལྷོད་པ་ཅན། ལམ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན་དང་
 ལམ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན། ལམ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན། ལམ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན་ལྷོད་པ་ཅན་

6

གྱི་ནི་ཉིལ་མར་དང་། འདྲི་བྱུང་ཅེས་བྱའི་ཉིལ་མར་དང་། ཁེ་བཅའ་ལས་
 གྱི་ཚ་ག་དང་། ཁས་གཏོང་ཚ་ག་བསྟན་པ་དང་། གཅགས་བྱ་ལས་བྱུར་
 བྱུར་བསྟན་དང་། དེ་བཞིན་བཟུང་བའི་ལས་བསྟན་དང་། ལྷུ་མ་ལྷུང་པ་ཡི་
 ཡོན་ཏན་དང་། རྩ་ཙམ་བྱེད་པ་བསྟན་པ་དང་། ལྷུ་མ་ལས་བྱུར་བའི་ནད་
 གས་བའི། བྱ་བ་བསྟན་པའི་གནས་འདི་ནི། བདུན་པ་བྱུང་བའི་མཚན་
 ཉིད་ཡིན། འདང་པོ་རི་མ་ལས་ཆེ་བརྟག། དེ་རྗེས་ནད་ཀྱི་འཆི་ལྷས་བསྟན། །
 བད་མེད་ཆེ་ལྷས་བསྟན་པ་དང་། སྔ་ཉ་ལ་སྐགས་ལྷས་བསྟན་དང་། བྱི་མ་
 རྣམས་ཀྱི་ལུ་དང་། སྦྲན་མར་དང་ནི་ཉིལ་མར་དང་། དེ་བཞིན་སྦྲན་ལྷའི་
 ལེ་ལུ་དང་། མ་ལྷ་སྦྲང་བའི་སྦྲར་བ་དང་། སྔ་སར་བདུང་དང་རྗེས་སུ་
 བདུང་། ཁས་གཏོང་ལས་ཀྱི་ཚ་ག་དང་། ལྷ་སྦྲན་རྣམས་ནི་བསྟན་པ་
 དང་། འཇམ་ཅི་སྒྲ་ཚོགས་བསྟན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བྱི་ཡི་ལྷེ་གྱུ་དང་། །
 ཐལ་སྦྲན་ལན་ཆའི་ཚ་ག་དང་། འབྲས་བྱ་གསུམ་དང་ཨ་ཏུ་ར། གྲུ་གྲུ་ལ་
 སྦྲུ་སྦྲུ་འི་ཚ་ག་དང་། ཁི་ལ་བརྟག་པ་དང་བཅས་པའི། ལྷར་བསྟན་པ་ཡི་
 ལེ་ལུ་དང་། དེ་བཞིན་སྦྲེས་བྱ་དང་བཅས་པའི། ཤིང་རྟ་དང་སྦྲར་ཚ་ག་
 དང་། རྩགས་དང་བྱ་བའི་སྦྲར་བ་དག མཚན་ཏུ་གསང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །
 དེ་ལྟར་གསང་བ་མཚན་གྱུར་པའི། གནས་ཀྱི་ལེ་ལུ་ཡིན་ཤིང་། གནས་བརྒྱད་
 ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་བཅས། རྟ་ཡི་ཆེ་ཡི་རིག་བྱེད་མཚན། མ་ལྷས་འདི་ནི་
 ཚངས་པ་ཆེ། ཞལ་བཟང་བཞི་དང་ལྷན་པས་བྱེད། ལེགས་ལྷན་གཤི་རྟ་ཏེ་
 ཡིས། དེ་སྐད་རྗེས་བསྟན་སྦྲས་པ་ཡིན། གཤི་རྟ་ཏེ་རི་གནས་དང་པོ་ལས་
 ཆའི་རིག་བྱེད་བྱུང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ལུ་ལྷེ་དང་པོ་ལོ། །

དེ་ནས་གཤི་རྟ་ཏེ་ཡིས། ལེགས་ཐོས་ལ་ནི་ཡང་སྦྲས་པ། སྦྲུང་མ་

སྤྱང་བ་ཞེས་བྱ་བ། །མེགས་མོས་དེ་བཞིན་ང་ལ་ཉོན། །སྤྱང་མ་རིགས་པ་བཟང་
 ལན་ལག་ཚང་། །མཚན་ལྷན་དད་པར་བཅས་པ་བྱ། །བྱམ་བློ་སོགས་གསུམ་
 ལང་ཡང་རུང་། །གཙང་མ་སྒྲ་མས་སྤྱང་ཏུ་གཞུག །རྟོ་ལ་གིན་ཏུ་བརྟེ་
 བས་ན། །བྱམ་བློ་ལས་ནི་སྤྱང་མ་བརྒྱང་། །རྒྱུ་དགུ་སྤྱང་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །
 རྒྱལ་རིགས་སྤྱང་མ་གཞུང་བར་བྱ། །དམངས་རིགས་རྣམས་ནི་གསོ་བ་ཡིས། །
 རེ་བ་ཚེས་བས་དེ་ཡང་གཞུང་། །ཉི་མ་བྱང་ལ་ཕྱོད་པོ་ད་རྣམས་དུས། །
 གཟའ་ལག་མིག་དམར་ཉི་མ་དང་། །ཚེས་དུག་བརྒྱད་དང་ལྔ་དང་བརྒྱ། །
 ཚེས་བཞི་ཚེས་ནི་བརྒྱ་བཞི་དང་། །ཚེས་གཅིག་དང་ནི་ཚེས་དགུ་ནི། །རིག་
 པ་ཚུ་མ་ལ་སྤང་བར་བྱ། །ཚེས་བྱངས་ལྷན་མ་གིས་པ་ཡིན། །གཞན་ཡང་སྐར་
 མ་ང་ལས་ཉོན། །ཁང་ཞིག་ལ་ཐམ་དང་ཕུར་བ་དང་། །གཙང་དང་གདུག་དང་
 མྱིན་དུག་དང་། །མ་སྐར་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས། །རིག་སྤྱང་བརྟེན་ལ་རྟག་
 ཏུ་གིས། །སྐར་མ་ཡང་ནི་འདི་རྣམས་དང་། །ཐང་ཅིག་ཀྱང་ནི་གིས་པ་དང་། །
 གཟའ་ནི་མ་སྤྱད་པ་རྣམས་དང་། །རྒྱ་ཚོད་བཟང་ལ་བརྟེན་པ་དང་། །དེ་ལྟའི་
 དུས་ནི་གིས་པ་ལ། །སྤྱང་མ་གོས་གཙང་བཞོས་པ་དང་། །བྱམ་བློ་མཚན་ཕྱིར་
 མོགས་དཀར་བཏགས། །ཇི་ནི་དཀར་པོས་ཀྱལ་མ་པ་དང་། །ཐུང་བ་དཀར་
 བཏགས་མཁས་པ་དག །གོས་དཀར་བཞོས་པ་འདྲོད་ཏུ་བཞུག །དེ་བཞིན་
 རྒྱལ་རིགས་རྣམས་ཀྱང་ནི། །ཆ་ལྷགས་ཐམས་ཅད་དམར་པ་དང་། །དེ་བཞིན་
 དམངས་རིགས་ཐམས་ཅད་མེད། །ལྟ་རྣམས་ཐམས་ཅད་བྱེད་ཏུ་གཞུག །
 བྱམ་བློ་ཡིས་ནི་ཆངས་པ་མཚན། །རྒྱལ་རིགས་ཀྱིས་ནི་བརྒྱ་ཕྱིན་རྟེ། །དམངས་
 རིགས་ཀྱིས་ནི་རྒྱང་ལྟ་མཚན། །བྱེ་བྱག་མེད་པར་ཀྱན་གྱིས་ནི། །དབྱངས་ཅན་
 དེ་བཞིན་དཔལ་མ་དང་། །ཤ་ལི་རྟ་ཏུ་མཚན་པར་བྱ། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་མེ་

ཏྲག་སྤྲུལ། ཁ་ཟས་ལུག་ཚོགས་ཀྱིས་མཚད་ནས། ཏྲེ་ཡི་འག་ཏུ་ས་བི་ཏ། །
 མེ་ལ་མར་གྱིས་ཆོས་པར་བྱས། བྲམ་བེ་རྣམས་ལ་ཁ་ཟས་སྤྲུལ། ཏྲེ་ནས་བྱ་
 གཅིག་ཡོན་བྱས་པས། སྤྲོབ་དཔོན་ལ་ནི་ཡོན་བྱུང་། ས་ལྷོགས་དག་ཅིང་
 བརྒྱན་པ་ཏ། སྤྲོབ་མ་རྒྱལ་ཏུ་བལྟས་ནས་ནི། སྤྲོབ་དཔོན་གར་ཏུ་བལྟས་ཏེ་
 བརྫོང་། ཏྲག་ཏུ་ལས་ལ་བཙོན་པ་ཡི། བྲ་ཁྱད་ཀྱིས་ནི་བསྐབ་པར་བྱ། སྤྲོག་
 གིས་ཀྱང་ནི་སྤྲ་མ་དག མཉེས་པར་བྱ་ན་ཞོར་ཅི་སྤྲས། སྤྲ་མ་བྲམ་བེ་ས་
 བདག་ལ། བྲ་ཡིས་འཁྱུ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏྲ་རྣམས་ལ་ཡང་ནི། །
 འཁྱུ་བ་ནས་ཡང་མི་བྱའོ། རང་ཡི་ཁ་ལས་གང་ཐོས་པ། ཏྲེ་ནི་བྲ་ཡིས་འབད་
 ཏེ་སྤྲབ། ཏྲེ་བཞེན་ཐོངས་པར་གྱུར་གྱུང་ནི། སྤྲོགས་བམ་ལས་ནི་སྤྲབ་མི་བྱ། །
 སྤྲོགས་བམ་ལས་ནི་གང་བསྐབས་དེ། འཇིག་རྟེན་གཉིས་ཀ་དག་དང་འགལ། །
 དང་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། གསོ་བ་བྲ་ཡིས་བསྐབ་པར་བྱ། མ་བསྐབ་
 པ་ནི་སྤངས་ནས་ཀྱང་། གང་སྤྲས་འདི་ནི་མཉེན་པར་གྱིས། བཙོ་ལྷ་གཉིས་
 དང་བརྒྱ་བཞི་གཉིས། ཆོས་བརྒྱད་དང་བཙས་ས་འགྲུལ་དང་། བྲ་བཙས་
 ཤིང་བྱང་ཉིད་དང་ནི། མི་གཙང་བས་ནི་ཁྲལ་གནས་དང་། བདག་ཉིད་མི་
 གཙང་བ་ཉིད་དང་། ནད་ཀྱིས་སེམས་ནི་མོངས་པ་དང་། རྒྱང་ནི་ཆེན་པོ་རྒྱ་
 བ་དང་། ཏྲེ་བཞེན་འབྲུག་སྤྲོ་སྤྲོག་པའི་ཆེ། འདི་བསྐབ་པ་ནི་སྤང་བྱས་ལ། །
 བྲ་ཡིས་བསྐྱེན་བཙས་གཟུང་བར་བྱ། བསྐྱེན་བཙས་གཟུང་བ་བྲས་ནས་ནི། །
 བསྐྱེན་བཙོས་དོན་ནི་གཟུང་བར་གྱིས། བསྐྱེན་བཙོས་དོན་ནི་གཟུང་བྲས་ནས། །
 ཏྲེ་འག་ལས་ལ་གོམས་པར་གྱིས། བསྐྱེན་བཙོས་ཤེས་པ་འབའ་ཞིག་ལ། ལས་
 ཀྱི་བྲ་བ་ཙམ་མཐོང་བ། གསོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པར་ནི། ཏྲེ་དག་གཉི་ག་
 དོན་མེད་འགྱུར། གསོ་བའི་ལས་ལ་འཇུག་པ་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་ཏྲ་ནི་ཏྲག་ཏུ་

སྤྱིངས། །མི་བཟད་ནད་ཀྱིས་ཉེན་ན་ཡང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤང་བར་མི་བྱའོ། །རྟ་
 གང་གསེར་ནི་མི་རུང་བ། །དེ་ཡང་རིགས་པས་གསེར་བར་བྱ། །མ་གསེས་ན་ནི་
 དེས་པར་འཆི། །གསེས་ཀྱང་དེས་པ་མེད་ཀྱུར་པའི། །ནད་ཀྱིས་གདུངས་ངར་
 གུར་པ་གང་། །ནད་ནི་གཞན་ལ་འགོ་བར་འགུར། །བསྟན་བཅོས་དེ་ལས་སྤང་
 བར་བཤད། །སྤང་ཚུལ་དེ་ཡང་ང་ལ་ཉོན། །དེ་ནི་རྟ་བུས་ལས་རིང་བར། །
 སྤང་མ་དང་བཅས་བཞག་པར་བྱ། །ན་བའི་རྟ་ནི་གང་ཡང་རུང་། །གཏན་
 སྤང་བ་ནི་རིགས་མ་ཡིན། །ནད་དང་སྤྱེགས་དང་ཆས་པའི་རྟ། །གཏང་སྤང་བུ་
 ཟེ་གསེད་དང་མཚུངས། །རྟ་ནི་མཆན་ཉིད་ངན་གུར་བ། །ཉོ་བའི་དུས་སུ་སྤང་
 མི་བྱ། །གང་ཞིག་རང་གི་ཁྱིམ་དུ་སྤྱེས། །བུ་ཟེ་གཞན་ལུལ་བ་ལ་སྤྱིད། །ལྟས་
 ངན་བྱང་བར་གུར་ན་ནི། །འདི་ཉིད་སྤྱིན་པ་གཏང་བར་བྱ། །མི་འཆོ་བ་ནི་
 ཆེ་སྤྱི་མཆོག །མེས་ཅན་ལ་རྟག་བཅེ་བྱ་ཞིང་། །དེ་བས་ཅི་ཙམ་གསེ་རུས་
 པ། །དེ་ཙམ་ཞིག་ནི་བཞག་པར་བྱ། །བདེ་བར་འཛོག་པར་རུས་གུར་ལས། །
 ལྟག་པར་འཛོག་པ་འབད་མི་བྱ། །རྟ་ནི་རྟུག་བསྐལ་བར་བཞག་ན། །ཆོས་དོན་
 འདོད་པ་འཛོམས་པར་འགུར། །གཞན་ཡང་རྒྱལ་པོའི་ས་སྤྱོད་པའི། །བྱ་བ་རྟ་
 ལ་རག་ལས་པས། །དེ་ལ་བྱིད་ཀྱིས་གསེབ་བྱ་ཞིང་། །དེ་བཞིན་སྤྱོད་དཔོན་ཆ་མ་
 དང་། །བུ་ཟེ་ལ་ཡང་གསེབ་པར་བྱ། །དེས་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་དཔལ་ཕོབ་འགུར། །
 དེ་ལས་གཞན་དུ་བྱེད་ན་ནི། །ལྟང་ལས་ཉེ་བར་ལྟང་བར་འགུར། །དུལ་བར་
 རང་ནི་ལྟང་བ་དང་། །དེས་པར་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་འགུར། །དམ་པའི་ལམ་ལ་
 གནས་ན་ནི། །བྲགས་དང་བསོད་ནམས་ཆེ་རིང་དང་། །ཆོས་དོན་འདོད་པ་མ་
 ལུས་པའི། །དཔལ་མཆོག་འབད་པ་མེད་པར་འཕོབ། །དེ་སྤྱད་བཞོད་ནས་སྤྱོད་
 མ་ཡིས། །པས་སྤང་དེ་རྗེས་སྤྱོད་དཔོན་གྱིས། །དུས་གིས་པ་ལ་མ་ཡིངས་པར། །

སྒྲིབ་མ་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་གཞུགས། འདྲི་འག་ཏུ་རྒྱུན་དུ་ནི། མཁའ་པ་རྟག་ཏུ་བཙུན་
པ་ཡིན། རྩུ་བ་རི་བཞིན་རྒྱགས་བར་དུ། སྒྲིབ་མ་དེ་ནི་སྒྲིབ་ཏུ་གཞུགས། འདྲི་
ལྟར་རིག་པ་བྱིན་པ་ཡིས། སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་མར་བསྐྱབ་པ་ཡིན། སྒྲིབ་དཔྱད་དང་
ནི་སྒྲིབ་མ་དག འདྲི་དང་འཇོ་བ་ལྟར་ཟད་མེད་འགྱུར། འག་ལི་རྟོ་ཅའི་མདྲེ་
གནས་ལས་སྒྲིབ་མ་སྒྲིབ་བའི་ལུ་ལྷོ་གཉིས་པའོ། །།།

དེ་ནས་འག་ལི་རྟོ་ཅས་བུ། ལེགས་ཤོས་ལ་ནི་ཡང་སྒྲིབ་པ། འག་ཕྱིར་
འདྲི་ནི་དཔལ་མའི་བུ། འདྲི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་བཟུང་གིས་ཡིན། འགཞན་ཡང་རྟོ་ཡི་
མཆོད་སྦྱིན་ལ། རྟོ་ནི་དགོས་པ་ཉིད་ཡིན་པས། འདྲི་བས་ཤིན་ཏུ་དག་བྱེད་
དེའང་། འདྲི་ནི་བཟུང་གིས་དམ་པ་ཡིན། རི་དྲགས་དང་ནི་ཐག་རིང་འགྲོ། འདྲི་
བཞིན་གཞུགས་ཀྱི་ལས་རྣམས་ལའང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་བྱེད་པ་ཡི་རྒྱ། རྟོ་ལས་
མཆོག་གྱུར་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོ་ཡི་མཆོད་སྦྱིན་དག་ལ་ནི། སྦྱོ་དགའི་བདག་གིས་
ལངས་སྦྱོད་ཅིག འདྲི་བས་མཆོད་སྦྱིན་ཐམས་ཅད་ལ། འདྲི་ནི་སྦྱུད་བྱ་ཉིད་ཡིན་
ནི། འདྲི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་གཙང་བས་ན། འཁྱུ་ལ་རྒྱུ་སྦྱ་གནང་བ་ཡིན། འདྲི་ཕྱིར་
ཆངས་པ་མ་གཏོགས་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནི་ཟས་མ་ཡིན། རྟོ་ཡི་མཆོད་སྦྱིན་
ལས་ལྷག་པའི། དག་བྱེད་མི་ལ་ཡོད་ཡིན་པས། རྟོ་མ་གཏོགས་པར་ས་གསུམ་
ན། བཟུང་གིས་མཆོག་གཞན་ཡོད་མ་ཡིན། རྟོ་མ་ཅན་གྱི་འགྲོ་ལས་ལས་རྒྱལ། འགྲོ་
ལེགས་འགྲོག་བྱེད་ལས་རྒྱགས་དང་། མཐུགས་དང་མཐུགས་འགྲོ་གྱུར་
འགྲོས་ཅན། དཔལ་མའི་བྱར་ཡང་བཤད་པ་ཡིན། འདྲི་ག་རྟོན་ན་ནི་སྒྲིབ་
བས། འདྲི་ནི་སྒྲིབ་ཅན་གྱིས་བཤད། རྟོག་ཏུ་འགྲོ་བས་མཐུགས་འགྲོ་ཡིན། ལམ་
དུ་རྒྱལ་བས་ལམ་ལས་རྒྱལ། འགྲོས་ལེགས་ལྷན་པའི་འགྲོས་ཅན་ཡིན། དཔང་
མེད་ཁྱེར་བས་འགྲོག་བྱེད་དེ། ལམ་རྣམས་རྒྱགས་པར་བྱེད་ཀྱས་པས། ལམ་